

Saksnummer: 19/18288

Oslo kommune

Bymiljøetaten

postmottak@bym.oslo.kommune.no

Kopi: OOFs medlemsorganisasjoner

19. september 2019

TIDLIGE INNSPILL TIL:

BEHOVSPLAN FOR IDRETT, FRILUFTSLIV OG FYSISK AKTIVITET 2021– 2030

Behovsplanen er et viktig dokument for å kunne styre begrensede ressurser på en slik måte at den samfunnsmessige nytten blir best mulig. Bedre folkehelse, trivsel i nærmiljøet og gode opplevelser i natur og gjennom et mangfold av aktiviteter på turveier, i parker, langs fjorden og i Marka er alle konkrete nytteeffekter av planen. Behovsplanen skal være et svar på de forventningene vi opplever politikerne har til friluftslivet.

OOF har ved flere anledninger påpekt at de samlede bevilgningene til friluftslivet ikke har vært store nok, men i fjor ble det heldigvis tatt et lite krafttak ved at bevilgningene ble doblet fra 30 til 60 millioner. OOF mener at dette er et minimumsnivå som må videreføres i de kommende år.

Det er også viktig å bevilge de frivillige organisasjonene et minimum av frie midler, for å sikre organisasjonene et handlingsrom, slik at de kan fortsette å utvikle sitt flotte arbeid for bedre folkehelse, aktivitet, naturvern og tilrettelegging.

Videre vil vi her trekke fram at det nå er på tide å få gjennomført de planlagte, skånsomme turveiene i Østmarka og Lillomarka, og at det er nødvendig å få etablert flere populære Sognsvanns-lignende områder langs Markas randsone.

I fortettingsområdene er det viktig å sikre befolkningen tilstrekkelig grønnstruktur og turveier, og for å styrke friluftslivet i byen foreslår OOF å revitalisere Friluftslivets samarbeidsutvalg.

BAKGRUNNEN

Oslo og Omland friluftsråd hadde en sentral rolle i arbeidet med den første Behovsplanen for idrett og friluftsliv som Oslo kommune utarbeidet i 2015. Den var for perioden 2016–2026. OOF organiserte medlemsmøter og annen bistand som medførte at friluftslivets organisasjoner bidro sterkt inn i planen. Innspillene var veldig gjennomarbeidede og konstruktive, og man fikk kartlagt et samlet behov vi mente var innenfor en forsvarlig økonomisk ramme. Signalene vi mottok tydet på at Byrådet ønsket å satse offensivt, og at bevilgningene til friluftslivet skulle ligge på 20-25% av den totale satsingen på idrett og friluftsliv.

I de påfølgende år har bevilgningene dessverre ikke i tilstrekkelig grad fulgt opp de behov som ble påpekt i 2015, men i 2018 ble bevilgningene til friluftslivet doblet fra 30 millioner til 60 millioner. Dette er OOF godt fornøyd med.

BEVILGNINGENE TIL FRILUFTSLIVET MÅ OPP

OOF sin viktigste tilbakemelding til behovsplanen for idrett og friluftsliv 2021–2030 blir derfor, som i tidligere år, at de samlede bevilgningene til friluftslivet må opp.

Byrådet har sørget for en historisk stor satsing på idrett de siste årene. Nå er tiden inne for at også bevilgningene til friluftslivet øker. Det må tenkes offensivt, og det er svært mange behov som bør realiseres. Her ber vi om at man lytter til organisasjonene og deres innspill fra 2015 og seinere rullering av planen i 2018.

OOF mener at det taktskifte i bevilgninger til friluftslivet som vi fikk i 2018, må følges opp videre. Da ble bevilgningene doblet fra 30 millioner til 60 millioner kr. **60 millioner kr til friluftslivet per år** er derfor helt nødvendig for å sikre en økende og stadig mindre friluftskyndig befolkning et tilstrekkelig tilbud som sikrer god fysisk og mental folkehelse i hele befolkningen.

ØK SATSINGEN PÅ NATUR- OG FRILUFTSORGANISASJONENE

OOF er fornøyd med at byrådet de siste årene har økt bevilgningene til natur- og friluftsansjonene. OOF mener allikevel at det er viktig å øke støtten, både frie midler og prosjektbaserte midler, som bidrar til økt aktivitet som skiskoler, friluftslivopplæring o.l. og mange forskjellige tilretteleggingstiltak som merking, skilting, skispor o.l. Særlig viktig er arbeidet som disse organisasjonene gjør i forhold til innvandrergupper og andre med manglende kunnskaper og ferdigheter i friluftsliv.

ØKT BEFOLKING OG FORTETTING KREVER MERE TIL PARKER OG TURVEIER

Med fortettingen i sentrale deler av byen så følger også en økende bekymring om disse områdene får en tilstrekkelig grønnstruktur som ivaretar befolkningens behov. Debatten rundt Sukkerbiten, Bestumkilen/Skøyen, Husebyskogen og manglende parkområder på Ensjø og Nydalen illustrerer dette.

OOF mener derfor at kommunen må følge opp vedtatte planer og sørge for tilstrekkelig med grønnstruktur i alle fortettingsområdene i byen.

Oslo kommune har utarbeidet en god og offensiv turveisstrategi. Utfordringen er at det bevilges altfor lite penger, og at det vil ta svært lang tid før man får gjennomført de gode planene. Turveiene er svært viktig som friluftslivsområde, som arena for bedre folkehelse og til hverdagstransport til jobb, skole o.l. Blant innvandrerne er turveiene hyppig brukt og oppleves som trygge.

Særlig viktige er gode turveier som binder sammen Marka og byens og kystens friluftsområder. I den forbindelse er Oslo mange vassdrag viktige. OOF støtter derfor Oslo Elveforums forslag om 10 miljøparker langs vassdragene, og vi registrerer at en etterlengtet turveitrase langs Ljanselva nylig ble åpnet.

For å nå Oslo kommunes mål om maksimum 500 meter til nærmeste turvei/friluftsområde, vil det å satse på en hurtigere utbygging av turveinettet være et viktig virkemiddel. OOF har i sitt langtidsprogram et mere ambisiøst mål om kun 250 meter til nærmeste turvei, slik det anbefales blant annet i Askers kommunedelplan for idrett, friluftsliv og fysisk aktivitet.

OOF foreslår derfor at man tar et krafttak, og i langt raskere grad enn nå, gjennomfører planene i turveistrategien.

SKÅNSOM TILRETTELEGGING ER NØDVENDIG FOR AT MARKA SKAL BRUKES

Oslo og Omland Friluftsråd er svært opptatt av at Marka skal fortsette å være en kilde til flotte naturopplevelse, rekreasjon, sosialt samvær og fysisk aktivitet for hele Oslos befolkning, som i økende grad har et mere perifert forhold til friluftsliv og Marka.

For å bøte på manglende kunnskaper og ferdigheter om friluftsliv og Marka mener vi at det kan være nødvendig med skånsom tilrettelegging på steder i Marka, der det er behov for dette. Sognsvann er et godt og skånsomt tilrettelagt friluftsområde med svært høye besøkstall. Oslo trenger lignende områder langs hele markagrensa, for å sikre at Marka brukes. Samtidig er det viktig å bevare uberørte områder imellom disse skånsomt tilrettelagte friluftsområdene.

OOF er svært takknemlig for at det er bevilget penger til Sørli besøksgård, slik vi foreslo ved forrige rullering av behovsplanen. Dette prosjektet vil være en berikelse for de som sokner til Østmarka og være et flott bidrag i å få enda flere ut i Marka. Nå regner vi med at byrådet sørger for de nødvendige midler, slik at aktivitetene kan komme igang på besøksgården.

REALISER PLANLAGTE TURVEIER I MARKA

I Markas randsone bør det også være et godt nettverk av ferdselsårer, både turveier og merkede stier og skiløyper. OOF beklager derfor at det har tatt uforholdsmessig lang tid å realisere flere viktige turveier i Marka.

Det gjelder spesielt turveiene mellom Sølvdobla og Sandbakken, i Østmarka, og turveien gjennom Lillomarka, fra Lilloseter til Movatn. Begge disse turveiene vil styrke muligheten for å kunne ferdes gjennomgående i Lillomarka og Østmarka, både på sykkel og på ski. Også for personer med funksjonsnedsettelse og barnefamilier med barnevogner vil dette øke mulighetene for å kunne oppleve Markas herligheter. I tillegg viser tellinger at turveiene er svært mye brukt av vanlige turgåere.

REVITALISER FRILUFTSLIVETS SAMARBEIDSUTVALG (FSU) I BYDELENE

Friluftslivet er mer fragmentert enn idretten, og det trengs nå et løft for å binde friluftslivsorganisasjonene og bydelene sammen. OOF har påpekt dette ved flere anledninger.

OOF fikk for en del år siden midler fra kommunen til å bygge opp et *Friluftslivets samarbeidsutvalg* (FSU) i bydelene. Dette gjorde vi med stor suksess, men så forsvant de kommunale midlene og ordningen har siden forvitret i de fleste bydeler. Men i enkelte bydeler fungerer det fremdeles godt, som i Bjerke bydel, hvor FSU-et fremdeles lever i beste velgående.

OOF har derfor spilt inn til BYM at det bør bevilges midler til å revitalisere FSU-ene i bydelene, og at dette er et arbeid vi gjerne kan utføre. Gjennom OOFs arbeid som prosjektleder for *Kartlegging og verdsetting av Oslos friluftslivsområder*, har vi nå et oppdatert nettverk av organisasjoner/enkelt personer som kan bidra i dette arbeidet. Her har man nå en gylden mulighet til å bygge opp velfungerende FSU-er i kjølvannet av det nettverket.

Med vennlig hilsen
Tom Fremstad
Generalsekretær

Johan Hval
Rådgiver